

FÖRENINGEN FÖR SVENSK MEDIE-
OCH KOMMUNIKATIONSFORSKNING

Verksamhetsberättelse 2014/2015

Föreningen för svensk medie- och kommunikationsforskning
(FSMK)

Perioden maj 2014 – augusti 2015

Styrelsens sammansättning

Ordinarie styrelseledamöter

Ordförande: Anna Roosvall, IMS/Stockholms universitet; *Sekreterare:* Anna Edin, Högskolan i Gävle; *Kassör:* Ulrika Sjöberg, Malmö högskola; *Vice sekreterare:* Martin Danielsson, Högskolan i Halmstad; *Kommunikationsansvarig:* Merja Ellefson, Umeå universitet; *Ledamot/vice ordförande:* Henrik Örnebring, Karlstads universitet.

Personliga suppleanter

Ylva Ekström, Uppsala universitet (för Anna Roosvall); Helena Sandberg, Lunds

universitet (för Ulrika Sjöberg); Mart Ots, Högskolan i Jönköping (för Martin Danielsson); Heike Graf, Södertörns högskola (för Henrik Örnebring), Martina Ladendorf, Högskolan i Dalarna (för Merja Ellefson), Helena Meldré, Linnéuniversitetet (för Anna Edin).

Styrelsemöten

Under året har styrelsen haft sex styrelsemöten. Sedan tillkommer årsmötet:

30 september 2014, Södertörns högskola

24 oktober 2014, via Skype;

10 december 2014, via Skype

5 februari 2015, Malmö högskola

23 april 2015, IMS/Stockholms universitet

11 juni 2015, via Skype.

Årsmötet hålls vid Nordmedia-konferensen i Köpenhamn 14 augusti.

Medlemmar

Den 11 juni 2015 hade FSMK fakturerat för 102 fullbetalande medlemmar och 35 doktorandmedlemmar. FSMK har i nuläget 179 medlemmar (2014: 174 stycken) varav 42 är doktorander (2014: 37 stycken). Institutionsmedlemskap innehas av följande lärosäten: Karlstads universitet, Linnéuniversitetet, Malmö högskola, Lunds universitet, Luleå Tekniska universitet, Södertörns högskola, Örebro universitet, Högskola i Halmstad, Högskolan för lärande och kommunikation. Därtill har Nordicom institutionsmedlemskap. Under året har Lund tillkommit som institutionsmedlemmar och även Uppsala har aviserat att de tänker söka medan Högskolan i Gävle har fallit ifrån.

Styrelsens huvudsakliga verksamhet under perioden

Verksamhetsåret 2014-2015 är en sådan tidsperiod som uppträder vartannat år då såväl Avhandlingspriset som Nordmedia blir aktuella och tar upp en relativt stor del av arbetstiden. Den största delen av tiden har vid sidan av detta ägnats åt FSMK-dagen, som detta år var mer besökt än vanligt, då professor Ulla Carlsons gärning för medieforskningen uppmärksammades. I övrigt har web-närvaron, internationellt engagemang, samverkan med det övriga samhället, samt allmänt följande av arbetet vid de olika institutionerna genomförts och uppmärksammats.

Samverkan, interaktion och information

Arbete har bedrivits för ökade nationella och internationella kontakter och samarbeten. Under perioden har det bland annat för andra året i rad beslutats om stöd - 5393 kronor - till unga forskares nätverk på ICA, där flera FSMK-medlemmar är aktiva, till en reception där nätverket presenterades. FSMK kontaktades av Anne Kaun vid Södertörns högskola med en förfrågan om dylikt stöd. Stödet användes av nätverket alltså till delfinansiering av en reception vid ICA där unga forskare möttes, minglade och nätverkade. Vid receptionen fanns engelskspråkigt material om FSMK tillgängligt. FSMK-styrelsen är glad att kunna stödja internationellt nätverkande särskilt för forskare tidigt i karriären, samt att på detta sätt uppmuntra Sverige-baserade forskare att engagera sig i internationella organisationer som ICA.

Styrelsen har också arbetat för fortsatt ökad synlighet. Detta har skett genom vidare utveckling av struktur och innehåll på föreningens hemsida för att göra den mer användbar och attraktiv för medlemmarna. Fyra forskare har under tidsperioden skrivit på Gästbloggen inom ramen för hemsidan. Gästbloggen följer av styrelsen utformade riktlinjer. Gästbloggen är ett exempel på hur aktiviteten på sociala medier kan bidra inte bara till ökad synlighet utan också ökad legitimitet för medie- och kommunikationsforskningen, liksom erfarenhetsutbyte. Den är även tänkt att fungera som ett bidrag till dialog och debatt i relation till forskningspolitiska frågor samt som en rapport om arbetsförhållanden inom MKV-forskningen. Styrelsen har initialt vänt sig till forskare från olika generationer, samt med olika inriktningar. Under året har det fortsatta arbetet med gästbloggen diskuterats och det har beslutats att fokusera huvudsakligen på forskare tidigt i karriären. Alla som varit "shortlisted" för avhandlingspriset ombedes att skriva inlägg, liksom alla nydisputerade forskare i

Sverige. Under vårterminen har de som var ”shortlisted” för avhandlingspriset tillfrågats och accepterat.

Engelskspråkig information om FSMK har publicerats på hemsidan, vilket kan ses som ett led i arbetet med att öka föreningens internationella kontakter och samarbeten, samt att samtidigt öka synligheten. Här kan dock mer arbete göras.

FSMK är fortsatt aktiva på Facebook och twitter, främst genom vidare spridning av den information som går ut på FSMK-listan. I takt med den ökade aktiviteten på sociala medier och den ökade åtkomligheten av information har nyhetsbrev från ordföranden inte skickats ut. Protokoll från styrelsens möten finns tillgängliga på hemsidan.

I planeringen och genomförandet av FSMK-dagen samverkade FSMK med bla Medierådet (mer om detta, samt om samverkan med Nordicom, under separata rubriker).

Kontakt med och information om ämnet på olika lärosäten

Styrelsen har under året som brukligt aktivt följt den pågående utvecklingen där olika lärosäten i varierande utsträckning omorganiseras, som en följd av ändrade övergripande ekonomiska och administrativa ramverk. Vid varje styrelsemöte går nyheter från olika lärosäten igenom. Den huvudsakliga mötespunkten för medlemmarna var som vanligt den av styrelsen organiserade FSMK-dagen, samt Ämneskonferensen som detta år arrangerades av IMS/JMK vid Stockholms universitet i samarbete med FSMK (mer om detta nedan).

FSMK-dagen 2015: Media literacy, demokrati och yttrandefrihet

Årets FSMK-dag genomfördes den 23 april 2015, i samarbete med IMS/Stockholms universitet. Temat för i år var *Media literacy, demokrati och*

yttrandefrihet och dagen tillägnades professor Ulla Carlsson, f.d. föreståndare för Nordicom, för hennes mångåriga gärning för den svenska och nordiska medie- och kommunikationsforskningen. Dagen inleddes med ett öppningsanförande av Ulla Carlsson, varpå övriga inbjudna gäster – Ulf Dahlquist, Statens medieråd, Michel Forsman, Södertörns högskola, samt Ragna Wallmark, f.d. SVT och UR – höll kortare presentationer på temat. Därefter ingick samtliga talare i ett panelsamtal modererat av FSMK:s ordförande Anna Roosvall. Vidare delades FSMK:s avhandlingspris ut för andra gången, den här gången till Florencia Enghel, Karlstads universitet (se vidare information nedan). I vanlig ordning avslutades dagen med att FSMK:s medlemmar bjöds på middag.

Temat för dagen utgör som brukligt en del i FSMK:s arbete för att bidra till en ökad legitimitet för MKV-ämnet och är samtidigt en del i en dialog kring forskningspolitiska frågor.

Planeringen av FSMK-dagen har skett parallellt med och i dialog med IMS/SU:s planering av Ämneskonferensen, som ägde rum den 24 april. I år var temat för konferensen detsamma som för FSMK-dagen. Samverkan med övriga samhället skedde också genom sammansättningen av panelen där representant för Statens medieråd såväl som representant för mediebranschen ingick.

Då temat för året var kopplat till uppmärksammandet av professor Ulla Carlssons gärning för medieforskningen var deltagandet större än det varit tidigare år. Därmed beslutade styrelsen, genom den tillsatta arbetsgruppen (ordförande Anna Roosvall, sekreterare Anna Edin, kassör Ulrika Sjöberg och suppleant Heike Graf), att utöka budgeten för dagen något. I och med att nästa år inte omfattar vare sig utdelning av avhandlingspris eller utdelning av doktorandstipendier för deltagande vid Nordmedia-konferensen, samt eftersom föreningens tillgångar överlag bedömdes som tillräckliga, bedömdes en viss utsträckning av den planerade budgeten inte utgöra något problem.

FSMK:s avhandlingspris

Under året har styrelsen arbetat med att förbereda utdelandet av FSMK:s avhandlingspris i samband med FSMK-dagen – detta för andra gången i ordningen. En kommitté bestående av Henrik Örnebring och Ylva Ekström bildades under hösten 2014 med ansvar för att se över nomineringsinstruktionerna, utlysa priset samt läsa och bedöma nominerade

avhandlingar. Priset utlystes i början av februari och sammanlagt inkom nio nomineringar. I arbetet med att ta fram ett tätskikt bestående av tre avhandlingar engagerades tre externa läsare – Lowe Hedman, Uppsala universitet, Bengt Johansson, JMG/Göteborgs universitet, samt Åsa Kroon, Örebro universitet – utöver ovan nämnda kommitté. Övriga styrelsemedlemmar gavs därefter möjlighet att läsa och bilda sig en uppfattning om dessa tre avhandlingar, varefter en vinnare korades.

Priset gick i år till Florencia Enghel, Karlstads universitet, för hennes avhandling *Video letters, mediation and (proper) distance: A qualitative study of international development communication in practice*. Ett diplom och en prissumma på 5000 kronor utgår till vinnaren. De båda övriga avhandlingarna i tätskiktet var Johan Lindells *Cosmopolitanism in a Mediatized World: The Social Stratification of Global Orientations* (Karlstad universitet) och Signe Opermanns *Generational Use of News in Estonia* (Södertörns högskola). Dessa nominerade föräddades varsitt diplom.

Nordmedia

FSMK har under året haft en särskilt utsedd representant i planeringsgruppen för Nordmedia, f d ordföranden Margareta Melin. Representanten håller via ordföranden styrelsen informerad och styrelsen har möjlighet att skicka med synpunkter till de nordiska planeringsmötena. Nästa Nordmedia-konferens äger rum i Köpenhamn i augusti 2015 och temat är *Media Presence – Mobile Modernities*.

Vidare har stipendier för deltagande i Nordmedia-konferensen delats ut till antagna doktorander. Sammanlagt åtta doktorander inkom med ansökan om stipendium och beviljades 4000 kronor vardera. Den budgeterade summan fördelades jämnt mellan alla sökande. Utdelandet av dessa stipendier utgör en del i den internationella (nordiska) delen av FSMK:s arbete. Möjligheten för doktorander att delta vid Nordmedia bedöms som viktigt för internationalisering.

Under året har en träff mellan ordförandena för de nordiska forskarföreningarna tillsammans med Ingela Wadbring från Nordicom

planerats. Denna äger rum vid Nordmedia-konferensen i Köpenhamn 2015 då dessa möts för att diskutera och konsolidera det vidare samarbetet mellan Nordicom och forskarföreningarna, samt mellan forskarföreningarna sinsemellan.

Samarbete med NORDICOM

Samarbetet med NORDICOM fortsätter. Prenumeration på Nordicom Information och Nordicom Review ingår, liksom föregående år, i FSMK-medlemskapet. Nordicoms arbete var också centralt under FSMK-dagen som inleddes av Nordicoms fd föreståndare Ulla Carlsson och fokuserade på forskning som i hög grad genomförts av eller i samarbete med Nordicom, samt vid den efterföljande Ämneskonferensen då arbete med ”media literacy” fokuserades från ett undervisningsperspektiv.

Vid Nordmedia-konferensen 2015 träffas, som nämnts, ordförandena för de nordiska forskarföreningarna tillsammans med Ingela Wadbring från Nordicom för att diskutera och konsolidera det vidare samarbetet mellan Nordicom och forskarföreningarna.

Medlemsavgifter/medlemsrekrytering

Medlemsavgifterna har utifrån tidigare årsmötes beslut varit oförändrade. Under året har styrelsen fortsatt arbetet för att bibehålla gamla och rekrytera nya medlemmar. 2014-2015 har MKV vid Lunds universitet tillkommit som institutionsmedlem (och Uppsala ligger i startgroparna för detsamma). Högskolan i Gävle har fallit ifrån. Antalet doktorandmedlemmar har ökat något 2015 jämfört med föregående år. Totalt ser antalet medlemmar ut att öka för 2015.

Styrelsen genom

Anna Roosvall (ordförande)